

Mødeprogram

Februar 2012 – April 2012

Lepidopterologisk Forenings møder afholdes i **Universitetsparken 12, 2100 Kbh. Ø. Indgangen ligger i bunden af gården bag Zoologisk Museum**, samme lokaler, som vi holdt møder i sidste sæson. Dørene vil være åbne fra ca. 19.15 til 19.35.

Entomologisk Forenings møder er også åbne for vore medlemmer. Disse møder holdes i **konferencelokalet (2.sal) på Zoologisk Museum** og starter kl. 19.30. Museets indgang vil være åben fra 19.15 til 19.30.

**Tirsdag d. 31/1
Entomologisk
Forening**

Yoko L. Dupont: Historisk tilbagegang af humlebier: dokumentation og betydning.

I de senere år har mange, både forskere og lægmænd, bemærket en tilbagegang af bestøvende insekter. Indtil for forholdsvis nyligt havde man dog ringe dokumentation for denne tendens. Dette foredrag handler om de danske humlebier, som udover at være en iøjenfaldende og karismatisk gruppe af insekter, også er vigtige økologisk og økonomisk. Udover en generel præsentation af denne fascinerende insektgruppe, vil jeg i foredraget samle beviserne for humlebiernes tilbagegang, herunder de nyeste resultater fra vores egen forskning på området. Jeg vil desuden diskutere årsagerne til tilbagegangen, som menes at være et samspil af flere faktorer, herunder mangel på levesteder og føde i det moderne landskab, brug af pesticider m.v.

Torsdag d. 2/2

Årets billeder.

Denne aften inviteres alle til at medbringe **billeder fra sæsonen 2011**. Om du har få eller mange (men tænk på, at der skal være tid til de øvrige deltageres billeder også) billeder er underordnet, når blot de illustrerer en god eller interessant naturoplevelse. På mødet vil vi tilrettelægge varigheden af hver enkelt indlæg alt efter hvor mange, der vil til lærredet. Hvis du har stof til en hel aften underholdning, er du meget velkommen til at kontakte formanden eller en anden fra bestyrelsen, da vi altid er glade for medlemmernes aktive medvirken. Der er computer og digitalprojektor i mødelokalet, men også papirbilleder er velkomne. Digitale billeder kan medbringes på CD, hukommelseskort o.a. Hvis du skal bruge andet teknisk grej, må du kontakte foreningen i god tid. Bemærk, at foreningen har anskaffet nyt udstyr, så billeder nu kan vises i HD format med op til 1920x1080 punkter!

Torsdag d. 16/2

Ekskursion til udlandet? Brainstorm om udlandsekskursion i 2012.

Foreningen har i 2010 (Bulgarien) og 2011 (Litauen) afholdt ekskursioner for de medlemmer, der har interesse i at samle i udlandet. Nogle af deltagerne i de tidligere udlandsekskursioner har tilkendegivet interesse i, at foreningen også fremover er med til at arrangere eller formidle sådanne arrangementer. Tidligere er grupper af foreningsmedlemmer gået sammen om indtil flere ekskursioner til øen Samos. Netop for at kunne formidle sådanne kontakter medlemmerne imellem, afholdes dette møde. Så har du lyst til at deltage i en ekskursion til udlandet, eller har du gode ideer til et ekskursionsmål i 2012, er det denne aften, du kan finde sammen med ligesindede. Barsler de fremmødte med et til flere ekskursionsforslag, lægges det ud på foreningens observationsside under meddelelser.

**Tirsdag d. 21/2
Entomologisk
Forening**

Steen Dupont: A whole lot of drugs, stoned ants and high soldiers: the ant attendance of Lycaenidae.

The Lycaenidae, one of the largest lepidopteran families with approximately 6000 species display an astounding degree of myrmecophily. Approximately 70-75% of the species with known life-histories display varying associations with ants. Ant associations can range from tight mutualistic relationships to parasitic exploitations by the lycaenids. Most of the ant lycaenid associations are between the ant and the immature lycaenid and the caterpillars have acquired an arsenal of chemical cues, morphological structures and behaviours that appear to be used to keep the ant hosts in check.

With more than 35 years of research and an intimate knowledge of animal communication and behaviour **Naomi Pierce** and her collaborators have managed to make the lycaenids one of the better understood myrmecophilous organisms. Using the model organism *Jalmenus evagoras* the many aspects of ant-lycaenid coexistence can be described and understood.
NB: Foredraget vil blive afholdt på engelsk.

- Torsdag d. 1/3 Fremvisningsmøde:** Mød op til en aften, hvor vi foruden at se på de medbragte dyr også kan få lejlighed til at hyggesnakke og udveksle erfaringer og interessante oplevelser.
- Week-end 10.-11/3 Entomologisk Årsmøde på Fyn i Ringe:** Se venligst programmet vedlagt her eller på link via vores hjemmeside, hvor også tilmelding kan ske. Bemærk tilmeldingsfristen!
- Torsdag d. 15/3 Auktion over Michael Fibigers effekter.**
Auktionslisten forefindes, grundet dennes omfang, kun på vores hjemmeside lepidoptera.dk, hvor den vil være tilgængelig snarest muligt.
Bemærk, at skriftlige bud **kun modtages via formularen på foreningens hjemmeside**, og skal afgives **senest d. 11. marts**. Skriftlige bud behandles fortroligt og kommer kun auktionsbyderen i hænde. Ved flere bud på samme emne, startes der med næsthøjeste bud +10 kr. Der **skal** mindst oplyses navn, adresse, telefon og mailadresse og gerne medlemsnummer, ved ufuldstændige eller urigtige oplysninger kommer budet ikke i betragtning!
For ikke medlemmer fremsendes materialer kun mod forudbetaling til foreningens konti, og alle køb tillægges forsendelse og evt. emballage, større eller skrøbelige genstande sælges dog kun mod afhentning efter aftale. Bemærk, at køberen kun betaler hammerslagsprisen + forsendelse, der tillægges således ikke auktionsgebyr hos køber.
- Torsdag d. 29/3 Auktion over Michael Fibigers effekter fortsat.**
- Torsdag d. 12/4 Niels Peder Kristensen om fossile sommerfugle.**
"Vi får ikke megen hjælp fra fossile sommerfugle" skrev **Skat Hoffmeyer** i 1948 (og han gentog det i 1960), da han i 'De Danske Spinderes' indledningsafsnit berørte spørgsmålet om hvordan sommerfugle-grupperne er indbyrdes beslægtede. Faktisk spiller fossiler ingen steder i dyreriget nogen meget væsentlig rolle for forsøgene (som efterhånden bliver mere og mere succesrige) på at afklare de nulevende formers indbyrdes slægtskab, men fossiler kan fortælle andre interessante ting.
Hvordan dannes insektfossiler? Hvorfor er der markant færre fossile repræsentanter for sommerfugle end for de andre store insektordner? Hvordan studeres insektfossiler? Hvad fortæller fossiler os om sommerfuglenes alder og evolutionsforløb? Hvor finder man sommerfuglefossiler i den store verden – og i Danmark? Det er sådanne spørgsmål, som vil blive taget op i foredraget.
- Torsdag d. 26/4 Navngivning af europæiske sommerfugle på dansk ved Lars Andersen.**
En spændende orientering fra Lars om det igangværende projekt.

Kontingent

Så er det tid for betaling af årets kontingent som for 2011 udgør dkr. 325,-. Danske Bank: Reg.nr. 1551 konto-nr. 1027298, Lepidopterologisk Forening v. **Carsten Hviid**, Virum Overdrevsvej 5A, 2830 Virum, tlf. 45 83 09 01 eller benyt vedlagte indbetalingskort. **Bemærk: Vores konto i Jyske Bank er**

udgået.

Vore medlemmer i Sverige, Norge og Finland kan med fordel indbetale til vores konti i Sverige: 532067-6, i Norge: 7877.06.92651 eller i Finland: 800015-70843459. HUSK at skrive afsender på indbetalingen!!!

Sælges

Torben W. Langer: Nordens Dagsommerfugle i farver, Munksgaard, let brugt, pris 300 kr., Michael Stoltze: Danmarks dagsommerfugle, Gyldendal 1996, let brugt, pris 450 kr og 30 stk. kasser 40 cm x 50 cm i ok stand, sælges for 600 kr. Henvendelse **Knud Bech** mail: karenognud@webspeed.dk eller mobiltelf. 24843348.

Meddelelser

Fundlisteskema: Dette er **sidste gang, at fundlisteskemaet er vedlagt mødeprogrammet**. Fremover skal fundlisten udfyldes ad elektronisk vej via egen indtastning i Bugbase eller indsendes elektronisk pr. mail til **Knud Bech** karenogknud@webspeed.dk **snarest eller inden 15. februar**.

Medlemsliste: Du kan nemt modtage den aktuelle medlemsliste, hvis du sender din mailadresse til **Carsten Hviid** cah@tdc.dk.

Samarbejde med GBIF datasystem:

Det er med glæde, at vi nu kan fortælle, at vi har indgået et samarbejde med **Global Biodiversity Information Facility (GBIF)** om at levere data. Bugbase, vores database over fund af danske sommerfugle, indgår dermed som en del af det verdensomspændende datasystem, se fx <http://data.gbif.org/datasets/resource/13988>.

Vi har leveret basisdata for godt **243.000 observationer**, som er tilgængelige bl.a. i form af udbredelseskort på GBIFs hjemmeside. På siden er der mange muligheder for at søge og få vist oplysninger, bl.a. udbredelseskort, artslistes og fundlister. Naturligvis indgår vores data i sammenhæng med tilsvarende data fra andre lande, sådan at man, hvis man fx søger oplysninger om en art fra hele Europa, kan få oplysninger fra andre lande.

Foruden data fra vores database Bugbase, vil data fra fælderregistreringerne blive tilgængelige i løbet af formodentlig februar eller marts.

Aftalen er, at vi leverer et udtræk af Bugbase ca. en gang årligt. På den måde kan vores data løbende blive tilgængelige for forskere og andre interesserede i hele verden.

Læs mer om GBIF på <http://data.gbif.org/tutorial> eller via link på vores hjemmeside.

Melby Overdrev, søndag den 15. april 2012 kl. 10-13. Mødested: Melbylejren kl. 10.00.

Træk et træ - arrangement. Hvor DN-Halsnæs afd. og Naturstyrelsen inviterer alle med til at trække træer op på heden, således at den ikke gror til. Medbring evt. arbejdshandsker, sav, ørnenæb m.m. Ved 12-tiden vil der være mulighed for en sandwich og en øl/vand. Alle er velkomne - tag endelig hele familien med.

Hjemmeside

Vi minder om foreningens hjemmeside www.lepidoptera.dk.

Mødereferater

D. 27. oktober: Per Stadel Nielsen: Sortplettet blåfugls status i Sverige og Danmark. (22 deltagere)

I samarbejde med de svenske länsstyrelser, der bl.a. arbejder med bevarelse af *M. arion* og dens levesteder i Sverige, havde Per i sommeren 2010 besøgt adskillige *arion* lokaliteter med henblik på at vurdere plejen. Aftenens deltagere fik med Pers sædvanlig grundighed, og via fantastiske billeder, mulighed for, at se mange af de endnu bevarede lokaliteter for denne særlige art i Sverige. Særlig begejstring vakte sjældne billeder af både larver og pupper, endda i antal, fundet under sten i værtsmyrreder (*myrmica*-arter) på Gotland.

D. 10. november: Turen til Litauen (24 deltagere)

Som bekendt arrangerede foreningen i juni i samarbejde med den litauiske lepidopterolog, **Giedrius Švitra**, der i disse år gæster DK, en ekskursion til Litauen. Denne aften fik vi ved hjælp af billeder en omfattende gennemgang af turens forløb. Giedrius præsenterede selv de 4 overnatningssteder, 5 udflugtsmål, såvel som alle 10 turdeltagerne i portræt og i felten. En anden turdeltager, **Kaj Dahl**, havde indfanget rigtig mange og flotte billeder af såvel steder som de 63 navnlig dagsommerfuglearter, der blev set på turen. **Morten Top-Jensen** sørgede for, at natdyrene også blev rigelig præsenteret, 125 arter set, med mange smukke dyr fundet på lys og sukkerlokning. Vi så mange, for Danmark, ukendte arter. Morten var selv meget tilfreds med, at turen havde udvidet hans billedsamling med hele 63 nye arter. Vi fik indtryk af en meget vellykket og godt arrangeret tur.

D. 24. november: Tom Nygård: Krim (20 deltagere)

I perioden 2008 til 2011 har Tom sammen med **Morten Mølgård** foretaget hele 4 ture til Krimhalvøen ved Sortehavet for at eftersøge østlige dagsommerfuglearter. Med rigtig mange gode billeder, der også tegnede et portræt af lokalbefolkningen, fik vi indtryk af en fremmed kultur og natur. Af specielt spændende arter så vi de 2 sjældne busksommerfugle *Tomares nogelii* og *T. callimachus*. Den lokale professor og iøvrigt Zygaenide-expert **Konstantin Efetov** var dem behjælpelig med at finde nogle af arterne. De fandt bl.a. den sjældne randøje *Coenonympha phryne* og flere af halvøens adskillige endemiske arter herunder randøjerne *Pseudochazara persephone*, *Pseudochazara euxina* og *Satyrus virbius*. Af blåfugle kan nævnes *Polyommatus damocles krymaea* og *P. damone pljushtchi*.

D. 8. december: Julemødet. (34 deltagere)

Det hyggelige julemøde var også i år velbesøgt. Mange gode gaver blev vundet hjem til glade spillere i det populære julebanko. Vi takker **Carsten og Ingelise** og øvrige hjælpere for med sikker og erfaren hånd at klare denne store årlige begivenhed. Som et kuriosum kan nævnes, at **Anne Norgaard**, der ofte gæster julemødet, havde medbragt en særdeles velskrevet sang fra 1949 af ukendt forfatter, som meget morsomt på versfødder beskrev vores dejlige hobby.

D. 19 januar 2012, Ordinær generalforsamling.

Med erfarne **Søren Fisker** som ordstyrer og kun 14 deltagere incl. bestyrelsen havde vi en hurtig GF. **Formand Arne Lykke Viborg** opregnede årets aktiviteter i sin beretning: Vi har haft 10 møder, 1 auktion og et aflyst møde grundet folketingsvalget. Gennemsnitligt deltagerantal til møderne har været 19 medlemmer, og julemødet toppede igen med 36 deltagere. Det blev til 3 ekskursioner (Møn, Litauen, Gedser). Vi har pt. 344 medlemmer, hvilket er 2 mere end sidste år. Medlemmerne har modtaget 2 numre af Lepidoptera, og der er yderligere udsendt 2000 foldere og 1500 dvd'er. Arne takkede **Per Stadel** for hans store indsats med at være redaktør på Lepidoptera, samt for stå for det tekniske på såvel Bugbase samt hjemmesiden. Bugbase indeholder nu 248.000 records fordelt på 1758 arter. Mange af indtastningerne i Bugbase kan vi takke **Knud Bech** for, i hans egenskab af fundlisteredaktør. Knud Bech søger også pt. nye medarbejdere til fundlisteredaktionen!

De fremmødte godkendte beretningen, og herefter regnskabet for 2011 inkl. budgettet for 2012 samt det særskilte regnskab for P. L. Jørgensens fond, alt styret af vores kasserer **Carsten Hviid**. Kontingent for 2012 forblev uændret på 325 kr.

Herefter fortsatte vi med valg til bestyrelsen, hvor der var genvalg af **Birgit Nielsen, Carsten Hviid** og **Erik Steen Larsen**. Nyvalgt blev **Martin Bjerg**, mens **Ebbe Vesterhede** udtrådte. Som revisorer genvalgte **Asbjørn Christensen** og **Søren Fisker** og **Danny Nilsson** blev genvalgt som revisorsuppleant.

Arne Viborg blev genvalgt som formand og **Per Stadel Nielsen** som redaktør af Lepidoptera.

Til sidst blev **Ebbe Vesterhede** hædret med et **æresmedlemsskab** for sit 36 år lange og trofaste arbejde i foreningens bestyrelse.

Aftenen fortsatte med fremvisning af **Birgit Nielsens** dvd fra Gotland. Dvd'en var også udstyret med et lydspor, hvor **Birgit** og **Leif Nielsen** fremførte svenske viser til de fine billeder. **Ebbe Vesterhede** fortsatte med en fotografisk gennemgang af de talrige ture, adskillige medlemmer gennem de senere år har foretaget til Samos.

Turene har resulteret i flere fund af natsommerfugle, der er nye for den europæiske fauna. En enkelt ny art for videnskaben er det også blevet til!

Med venlig hilsen

på bestyrelsens vegne

Arne Lykke Viborg, Allan Bornø Clausen og Birgit Nielsen

P. L. Jørgensens FOND

Årsregnskab 2011

Tab- og vindingskonto

Indvundne renter	Kr.	91,68	
Salg af Gl. Lep	-	300,00	
Udbytte obligationer	-	4.192,05	
Gebyrer			Kr. 49,00
Folder og DVD			- 24.242,00
Kursregulering obligationer			- 434,02
Underskud	-	20.141,29	
	Kr.	24.725,02	Kr. 24.725,02

Status pr. 31.12.2011

Bankkonto (JB 7853 440582-0)	(Kr. 35.084,79)	Kr.	15.377,52
Kapitalkonto:			
Fremført 01.01.2011	Kr. 35.084,79		
Obligationer	- 76.654,42		
Underskud 2011	- 20.141,29		
	Kr. 91.957,92	Kr.	15.377,52
Obligationer		-	76.220,40
	Kr. 91.597,92	Kr.	91.597,92

Revisor

Kasserer

Revisor

LEPIDOPTEROLOGISK FORENING

Årsregnskab 2011

Tab- og vindingskonto

Indbetalte kontingenter	(Kr.109.166,53)	Kr.	113.174,85	
Indvundne renter	(- 9,47)	-	12,43	
Omkostningskonto				Kr. 124.010,13
Kursdifference				- 4,37
Underskud		-	10.827,22	
		Kr.	124.014,50	Kr. 124.014,50

Status pr. 31.12.2011

Girokonto (1 02 72 98)	(Kr. 60.786,09)	Kr.	36.049,07	
Girokonto (532067-6 Sv)	(- 513,09)	-	6.185,98	
Girokonto (7877.06.92651 No)	(- 10.339,43)	-	13.900,34	
Girokonto(800015-70843459 Fi)	(- 292,73)	-	4.968,73	
Kapitalkonto:				
Fremført 01.01.2011	Kr.	71.931,34		
Underskud 2011	-	10.827,22		Kr. 61.104,12
		<u>Kr.</u>	<u>61.104,12</u>	<u>Kr. 61.104,12</u>

Specifikation af omkostningskonto

Lepidoptera	(Kr. 64.000,00)	Kr.	65.661,93	
Kont. Dansk Entomologisk Forening	(- 3.360,00)	-	3.360,00	
Porto	(- 27.000,00)	-	29.323,95	
Kontorhold og hjemmeside	(- 10.000,00)	-	13.256,21	
Macroslister	(- 3.500,00)	-	3.066,08	
Møder og ekskursioner	(- 6.000,00)	-	21.108,16	
Entomologisk Årsmøde	(- 2.000,00)			Kr. 267,00
DEF Generalforsamling	(- 1.000,00)	-	1.750,00	
Medlemsliste	(- 5.000,00)	-	0,00	
Gebyrer, mm	(- 2.500,00)	-	1.523,19	
Repræsentation	(- 1.000,00)	-	200,00	
Folder/DVD		-	63,85	
Abonnenter	(- 7.000,00)			Kr. 6.166,25
Indbinding				- 421,49
Auktion				- 4.178,50
Gl. Lepidoptera				- 4.270,00
		Kr.	139.313,37	Kr. 15.303,24
	Saldo:			- 124.010,13
		Kr.	139.313,37	Kr. 139.313,37

Revisor

Kasserer

Revisor